

[329r]

Angelus ad aras
D. JOANNES NEPOMUCENUS
 Pro theatro exhibitus
 a rudimentistis Neopragensibus anno 1729

Anjel při oltáři
SVATÝ JAN NEPOMUCKÝ
 Na lešení školním představený
 od mladeže první školy^a v Praze u sv. Ignatia léta 1729

ARGUMENTUM

Joannes ut primum fari per aetatem potuit, formulam Sacrificio divino ministrandi exacte perdidicit. Eaque in usum deducta, ex oppidulo patrio ad Matris Divinae aedem sub Auroram quotidie excurrrens, sedulam angelico ministerio addixit operam. Ex P. Balbino, l. IV. Miscellaneorum.^b

VEJTAH

Jan když podle věku mluvit se naučil, snažil se uměti způsob, jakéhož dítky kněžím při mši svaté přísluhující užívají. A jej již umějíc, každodenně z městečka do kostela Matky Boží chodíce, pilně jest anjelskou službu při oltáři vykonával. Tak P. Balbinus, l. IV. Miscellaneorum.^c

PROLUSIO

Exhibet Joannis par Angelis ad aras ministerium.

PŘEDHRA

Představuje Jana při oltáři služebnost podobnou anjelské.

SCENA I.

Eucharus^d Joannem eucharisticum subinde ominatus ad aras ministrum, eidem sacri ministerii formulam tradit.

^a Nejnižší třídy.

^b Cf. Balbinus: *Bohemia Sancta*, s. 95–96: *Puer Joannes, ut primum fari per aetatem potuit, formulam Sacrificio divino ministrandi exacte perdidicit, eaque in usum deducta, nullo postea impellente, quotidie cum prima Aurora ex oppido ad Cisterciense coenobium decurrere, omnibus ex ordine, quotquot Sacra facerent, Sacerdotibus ad aram servire consuetudinem sibi fecit [...]*.

^c Cf. *Život s. Jana Nepomuckého*, 1684, s. 4–5: *Pacholátko Jan, když podle věku mluvit se naučil, snažil se uměti způsob, jakéhož dítky kněžím při mši svaté přísluhující užívají; a beze všeho přinucení každodenně na úsvitě z městečka do kláštera cistercienského vycházel a všem kněžím mši svatou sloužícím přísluhovati obyčej měl [...]*.

^d Původ jména Eucharus je jistě aluzí na eucharistii; adj. *eucharis*, *e* – vlídný, milý, příjemný (cf. Sir 6,5: *verbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos et lingua eucharis in bono homine abundat*).

[329v]

UVOD PRVNÍ

Eucharus předzvědouce, že Jan pilný při oltáři služebník bude, jemu ministranci^e dává.

SCENA II.

Quam aemulus, praemiola a ministerio conferri solita sibi ereptum iri submetuens, clam tollit. Eandem et ipse inter sociorum plausus amittit.

UVOD DRUHÝ

Kterou nepříznivý tovaryš,^f obávaje se, aby obyčejné odplaty^g od ministrování dáváne Jan sám napotom nedostal, soukromě^h bere. Tu ale i on mezi tovaryšů svých veselostí ztrácuje.

SCENA III.

Eucharus concessae formulae a Joanne rationem exposcit, qua non deprehensa, aliorum in ministerio incuriam reprehendit et deinceps formulae recuperandae spem facit.

UVOD TŘETÍ

Eucharus o dané ministranci Jana se vyptává; kterou když nenalezá, jiných v službě Boží nedbandlivostⁱ představuje a Janovi, že ministrance se najde, nádeji dává.

SCENA IV.

Imo optate repertam Joannes sedule perdiscit, et probata angelice ministrandi peritia, in ecclesiam excurrendi facultatem obtinet.

UVOD ČTVRTÝ

Ano vinšovaněj již naleznutou Jan se učí, a když svou v službě anjelské představuje umělost^k Eucharovi, by do kostela jíti mohl, dovolení dostává.

SCENA V.

Unde novos obices eidem ponere frustra meditantur aemuli, quippe juvante Eucharo Joannes copiam ministrandi nactus assiduus ad aras Angelus.

^e Ministrantská pravidla.

^f Nepřející druh, soupeř, sok.

^g Obvyklá odměna.

^h Tajně.

ⁱ Nedbalost, nezájem.

^j Nad očekávání, nade všechna přání.

^k Znalost.

UVOD PÁTÝ

To slyšíce nepřítelové tovaryši, nový překážky jemu představiti^l darmo myslují; nebo^m skrze pomoc Euchara Jan k Božské službě přichází, budoucí napotom pilný při oltáři anjel.

EPILOGUS

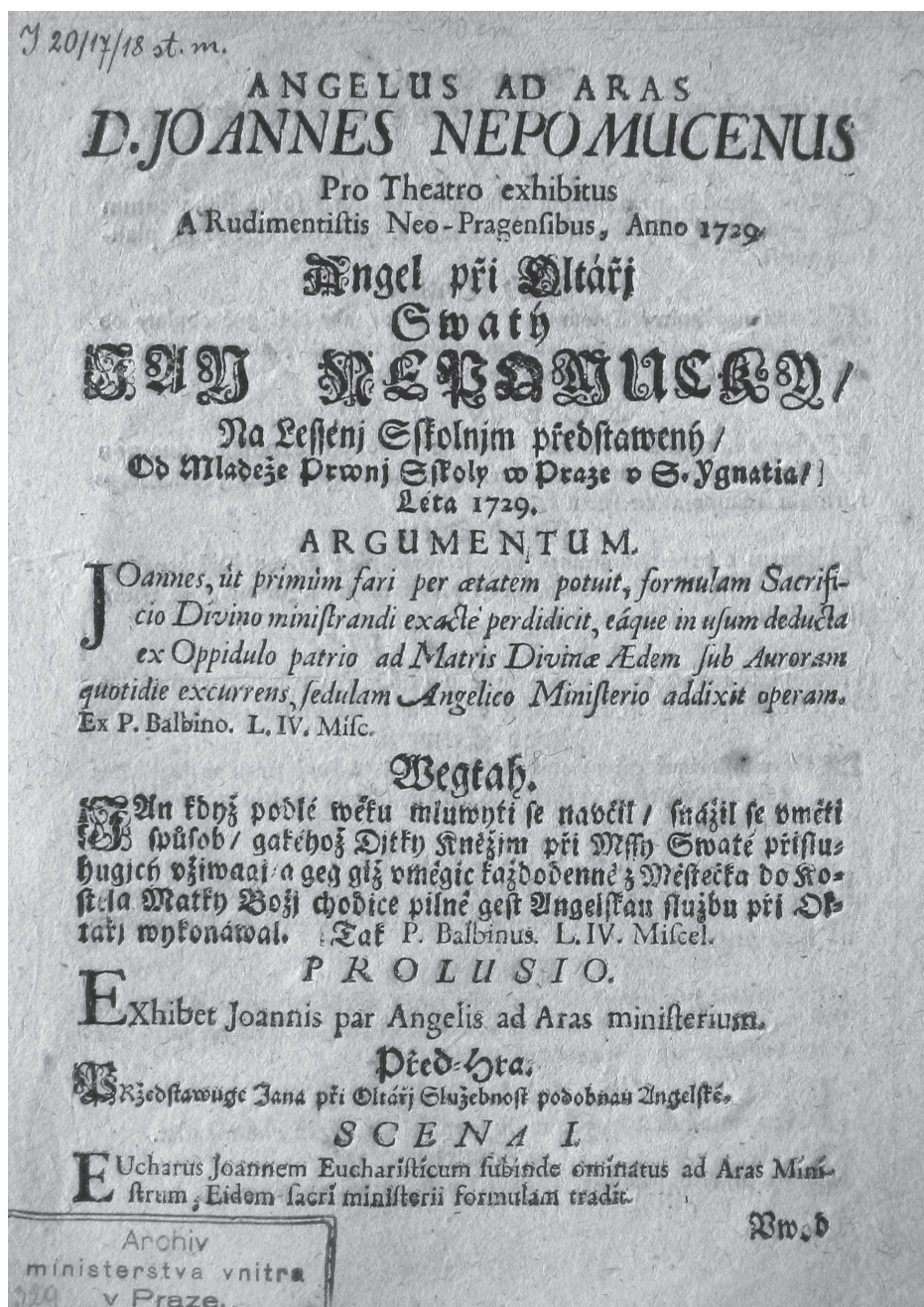
Joannem ad aras Angelum juventuti imitandum commendat.

ZÁVÍRKA

Jana při oltáři anjela mladeži k následování představuje.

^l Klást.

^m Neboť.

Titulní list latinsko-české synopse hry A. Machka *Angelus ad aras*.